

Sygn. akt XII C 514/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XII Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Maria Prusinowska

Protokolant p.o. stażysty J. W.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 listopada 2016 r. w P.

sprawy z powództwa M. O. (PESEL (...)) i P. O. (PESEL (...))

przeciwko (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kwotę 11 817,01 zł (jedenaście tysięcy osiemset siedemnaście złotych 1/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 28 lutego 2014 r. do dnia zapłaty,
2. w pozostałym zakresie powództwo oddala,
3. kosztami postępowania obciąża powodów solidarnie w 35 %, a pozwanego w 65 %, a szczegółowe ich rozliczenie pozostawia referendarzowi sądowemu.

SSO Maria Prusinowska

UZASADNIENIE

Powodowie M. O. i P. O., w pozwie z dnia 28 lutego 2014 r., złożonym do sądu w tym samym dniu, wnieśli o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanej (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P.:

- kwoty 68 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty z tytułu zmniejszenia wartości nieruchomości oraz kwoty 12 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty z tytułu koniecznych w świetle obowiązujących przepisów prawa wydatków na przywrócenie właściwego klimatu akustycznego w pomieszczeniach znajdujących się w nieruchomości powodów,
- kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powodowie wskazali, że są właścicielami gruntowej nieruchomości (na zasadzie wspólności majątkowej małżeńskiej) położonej w P. przy ul. (...), oznaczonej numerem ewidencyjnym (...), dla której Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w Poznaniu (...) prowadzi księgę wieczystą o numerze (...) znajdującej się w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania utworzonego dla lotniska P. – Ł.. W ocenie powodów nieruchomość, w wyniku rozbudowy lotniska, narażona jest na większy hałas niż dotychczas. Powodowie wskazali, że wartość ich nieruchomości uległa zmniejszeniu z powodu hałasu związanego z ruchem lotniczym i w związku z wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania. Podnieśli również, że oddziaływanie lotniska, w związku z obowiązującymi uregulowaniami prawnymi, obliguje ich do poczynienia nakładów mających na celu zwiększenie izolacyjności akustycznej pomieszczeń mieszkalnych znajdującego się na terenie nieruchomości budynku. Jako

podstawę prawną swoich roszczeń powodowie wskazali art. 129 ust. 2 oraz art. 136 ust. 3 w zw. z art. 129 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska. Powodowie wskazali, iż pismem z dnia 24 lutego 2014 r. wezwali pozwaną do zapłaty kwoty 80 000 zł tytułem odszkodowania. W piśmie tym powodowie zakreślili pozwanej termin zapłaty do dnia 27 lutego 2014 r. Pozwana pozostawiła pismo powodów bez odpowiedzi, stąd żądanie odsetek od dnia 28 lutego 2014r. (k. 1-9)

W odpowiedzi na pozew z dnia 2 kwietnia 2014 r. pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powodów na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwana podniosła, że wprowadzenie obszaru ograniczonego użytkowania nie przesądza jeszcze o jego odpowiedzialności, albowiem nie wynika z niego automatycznie powstanie konkretnej szkody. W ocenie pozwanej, objęcie strefą ograniczonego użytkowania nieruchomości powodów, niesie dla nich również pozytywne skutki poprzez monitorowanie i kontrolowanie poziomu hałasu. Działania z tym związane stabilizują rynek i nie powodują wzrostu wartości nieruchomości. Pozwana podkreśliła też, że na powodów nie nałożono żadnych ograniczeń co do przeznaczenia nieruchomości, ani sposobu korzystania z niej, a zatem wprowadzenie strefy nie ogranicza ich prawa. Odnosząc się do poziomu hałasu określonego w rozporządzeniu o wprowadzeniu strefy, pozwana podniosła, że natężenie to dotyczy najgorszej, hipotetycznej doby w roku, przy rozwoju lotniska do 2034 r. Faktycznie wyznaczona granica hałasu może nie zostać nigdy osiągnięta. W zakresie sytuacji akustycznej wokół lotniska, pozwana wskazała na podejmowane przez siebie działania mające na celu ograniczenie poziomu hałasu. Podniosła, że od 2013 r. nastąpił spadek operacji lotniczych. Pozwana zakwestionowała również żądanie dotyczące nakładów na rewitalizację akustyczną budynku, podnosząc, że nie jest wykluczone, iż zastosowane w budynku powodów rozwiązania techniczne są wystarczające dla zapewnienia komfortu akustycznego w pomieszczeniach wymagających ochrony akustycznej. Podniosła również, że w dacie ustanowienia strefy ograniczonego użytkowania nie doszło do naruszenia standardów jakości środowiska, a zatem nie może być mowy o powstaniu szkody. (k. 40-56).

Wyrokiem częściowym z dnia 29 lipca 2015 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu zasądził od pozwanej na rzecz powodów solidarnie kwotę 40 478 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 lutego 2014 r. do dnia zapłaty, tytułem odszkodowania za spadek wartości nieruchomości.

Wyrok uprawomocnił się w dniu 31 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Lotnisko P. - Ł. powstało w 1913 r. jako pruskie lotnisko wojskowe w Ł. pod P.. Przed I wojną światową, a także w czasie jej trwania, na lotnisku funkcjonowała szkoła pilotów, obserwatorów i mechaników, poza tym naprawiano samoloty i składowano sprzęt lotniczy. W latach 1931 - 1938 nastąpiła rozbudowa cywilnej części lotniska, port w Ł. stał się drugim po W. - O. lotniskiem w kraju.

W 1987 r. powstało Przedsiębiorstwo Państwowe (...), które przejęło zarządzanie lotniskiem w Ł..

W 1993 r. przystąpiono do budowy nowego terminalu pasażerskiego, uruchomiono pierwsze połączenie zagraniczne do D..

W 1996 r. rozpoczęto rozbudowę i modernizację terminalu (przeprojektowanie całego obiektu, zmiana funkcjonalności pomieszczeń, połączenie hal przylotów i odlotów) oraz podpisano porozumienia w sprawie utworzenia spółki (...). W dniu 11 lipca 1997 r. utworzono spółkę (...), której udziałowcami zostali Przedsiębiorstwo Państwowe (...), Miasto P. oraz Skarb Państwa.

W 2000 r. rozpoczęto prace przy budowie terminalu pasażerskiego, przystąpiono do modernizacji i rozbudowy płyty postojowej samolotów, uruchomiono połączenia do B. i zawarto porozumienia o współpracy z F. A..

W 2001 r. oddano do użytku dwa nowoczesne terminale: pasażerski i cargo oraz nową płytę postojową.

W 2002 r. uruchomiono połączenia do W. i F.. W 2003 r. uruchomiono połączenia do K./B., W., M. i L., a także oddano do użytkowania zmodernizowany terminal GA. W 2004 r. uruchomiono połączenia do B. i M.. W latach 2005 - 2007 uruchomiono kolejne połączenia do L. L., L. S., D., L., S., B.-G., B., D., (...), L. G., E., P.-B., R.-C. i K..

W 2008 r. przystąpiono do rozbudowy terminalu pasażerskiego i dostosowano infrastrukturę do obsługi ruchu w strefie S..

W dniu 28 lutego 2011 r. (...) Dyrektor Ochrony Środowiska w P. wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia „Rozbudowa i modernizacja (...)”.

W kwietniu 2011 r. rozpoczęto rozbudowę terminalu pasażerskiego, a w czerwcu 2011 r. rozpoczęto rozbudowę płaszczyzn lotniskowych. W lipcu 2012 r. rozpoczęto kontynuację rozbudowy terminalu pasażerskiego - początek prac przy budowie nowej sortowni bagażu oraz rozbudowie strefy odlotów.

Rozwój lotniska w kolejnych dziesięcioleciach skutkowałam wzrostem liczby pasażerów obsługiwanych przez port lotniczy. W 2000 r. skorzystało z niego 227.847 pasażerów, przy liczbie 13.225 operacji lotniczych. W 2008 r. natomiast z portu skorzystało już 1.274.679 pasażerów, a operacji lotniczych odnotowano w liczbie 23.609. W 2012 r. z portu skorzystało 1.595.221 pasażerów i odbyło się 25.261 operacji lotniczych.

Lotnisko cywilne P. - Ł. jest własnością pozwanego (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P..

okoliczności bezsporne, a nadto dowód:

- decyzja w przedmiocie środowiskowego uwarunkowania dla przedsięwzięcia

„Rozbudowa i modernizacja (...)” - k. 66-68,

- decyzja (...) Dyrektora Ochrony Środowiska- k. 57-60, k. 76

- informacja dotycząca wdrożenia decyzji środowiskowej - k. 63-65,

- informacje o lotnisku, wydruki dotyczące ruchu na lotnisku, statystyki - k. 70-75,

W dniu 30 stycznia 2012 r. Sejmik Województwa (...) podjął uchwałę nr XVIII/302/12 w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P. - Ł. w P.. Uchwała utworzyła obszar ograniczonego użytkowania dla lotniska P. - Ł. w P., którego zarządcą jest (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P.. Przedmiotowa uchwała wyznaczyła zewnętrzną granicę obszaru ograniczonego użytkowania na podstawie: (1) izolacji równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia LAeqD = 55 dB, pochodzącego od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych; (2) izolacji równoważnego poziomu dźwięku A dla pory nocy LAeqN = 45 dB, pochodzącego od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych; (3) izolacji równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia LAeqD = 50 dB, pochodzącego od pozostałych źródeł hałasu związanych z działalnością lotniska; (4) izolacji równoważnego poziomu dźwięku A dla pory nocy LAeqN = 40 dB, pochodzącego od pozostałych źródeł hałasu związanych z działalnością lotniska.

Na obszarze ograniczonego użytkowania wyodrębniono dwie strefy: (1) zewnętrzną, której obszar od zewnątrz wyznacza linia będąca granicą obszaru ograniczonego użytkowania, a od wewnątrz linia będąca obwiednią izolacji równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia LAeqD = 60 dB oraz dla nocy LAeqN = 50 dB, pochodzącego od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych oraz izolacji równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia LAeqD = 55 dB oraz dla nocy LAeqN = 45 dB, pochodzącego od pozostałych źródeł hałasu związanych z działalnością lotniska; (2) wewnętrzną, której obszar od zewnątrz wyznacza linia będąca obwiednią, o której mowa w pkt 1, a od wewnątrz linia biegnąca wzdłuż granicy terenu lotniska.

W uchwale wprowadzono wymagania techniczne dotyczące budynków położonych w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania w postaci: obowiązku zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w budynkach z

pomieszczeniami wymagającymi ochrony akustycznej poprzez stosowanie przegród budowlanych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej. W uchwale wskazano, że przez odpowiednią izolacyjność akustyczną przegród budowlanych należy rozumieć izolacyjność akustyczną określoną zgodnie z Polskimi Normami w dziedzinie akustyki budowlanej z uwzględnieniem poziomu hałasu powodowanego przez starty, lądowania, przeloty statków powietrznych, operacje naziemne i inne źródła hałasu związane z funkcjonowaniem lotniska, przy zapewnieniu wymaganej wymiany powietrza w pomieszczeniu, a także wymaganej izolacyjności cieplnej. Wskazano również, że przez właściwy klimat akustyczny w budynkach rozumie się poziom dźwięku zgodny z obowiązującymi Polskimi Normami w dziedzinie akustyki budowlanej.

Powyzsza uchwała weszła w życie w dniu 28 lutego 2012 r.

okoliczności bezsporne

Powodowie są właścicielami gruntowej nieruchomości (na zasadzie wspólności majątkowej małżeńskiej) położonej w P. przy ul. (...), oznaczonej numerem ewidencyjnym (...), dla której Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w Poznaniu (...) prowadzi księgę wieczystą o numerze (...), która jest zabudowana budynkiem mieszkalnym w zabudowie szeregowej.

dowód:

- umowa darowizny nieruchomości – k. 13-16,
- wydruk z księgi wieczystej - k. 16-31,
- opinia biegłego sądowego J. W.

Zgodnie z załącznikami nr 6b i 7b do uchwały Sejmiku Województwa (...) nr XVIII/302/12, opisana powyżej nieruchomość znajduje się w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania lotniska P. - Ł. w P.. W myśl ww. uchwały równoważny poziom dźwięku dziennego i nocnego przekracza dopuszczalne wskaźniki przewidziane przez Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio 50 dB i 60 dB.

okoliczność bezsporna, a nadto dowód:

- opinia biegłego sądowego J. W.

Na dzień wejścia w życie powołanej wyżej uchwały Sejmiku Województwa (...), przedmiotowa nieruchomość zabudowana była budynkiem mieszkalnym jednorodzinny w zabudowie szeregowej, użytkowanym w celach mieszkaniowych. Zgodnie z obowiązującym planem zagospodarowania przestrzennego, nieruchomość znajduje się na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną.

dowód:

- opinia biegłego sądowego J. W.

W związku ze zwiększonym hałasem wywołanym ruchem pojazdów lotniczych zwiększonym przez wprowadzenie strefy, budynek mieszkalny położony na nieruchomości powodów wymaga adaptacji aby spełnić wymagania dźwiękoszczelności przewidziane dla strefy wewnętrznej. W miejscu położenia nieruchomości powodów poziom hałasu równoważnego na zewnątrz budynku w najniekorzystniejszej 1/2 godziny pory nocnej wynosi 60,8 dB. Konieczne jest zakupienie i zamontowanie nawiewników okiennych dla 6 okien, nadto konieczna jest wymiana 3 okien na spełniające wymagania dźwiękoszczelności o wskaźniku min. 32 dB czego koszt łącznie wynosi **11 817,01 zł brutto**.

Pismem z dnia 24 lutego 2014 r. (wysłanym w dniu 26 lutego 2014 r.), powodowie wezwali pozwaną (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. do zapłaty w terminie do dnia 27 lutego 2014 r. odszkodowania w związku z obniżeniem wartości nieruchomości i zwrotu nakładów na wygłuszenie budynku w łącznej kwocie 80 000 zł.

Pozwana pozostawiła ww. wezwanie bez odpowiedzi.

dowód:

- opinia uzupełniająca biegłego J. W. – k. 286
- pismo powodów z dnia 24 lutego 2014 r. - k. 32,

Przedstawiony stan faktyczny sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów.

Sąd dał wiarę powołanym wyżej dokumentom oraz ich odpisom i kserokopiom, albowiem nie były przez strony kwestionowane, jak również nie budziły wątpliwości sądu co do ich prawdziwości i autentyczności. Podkreślić przy tym należy, że zgodnie z art. 244 § 1 k.p.c. dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Z kolei w świetle art. 245 k.p.c. dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych powyżej dowodów z odpisów i kopii dokumentów. Podkreślić należy, że między stronami bezsporne było, że nieruchomość powodów położona jest w strefie wewnętrznej ograniczonego obszaru użytkowania lotniska cywilnego P.-Ł.. Spór w niniejszej sprawie dotyczył ustalenia, czy na skutek działalności lotniska P. – Ł. i ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania zaszła konieczność poniesienia nakładów na nieruchomość powodów, które zapewnia jej odpowiedni klimat akustyczny. Powyższe Sąd ustalił na podstawie opinii biegłego sądowego z dziedziny budownictwa J. W. z dnia 16 października 2014 r., opinii uzupełniającej i zeznań biegłego J. W..

W opinii z dnia 16 października 2014 r. i z dnia 17 czerwca 2015 r. biegły dokonał również określenia wartości nakładów dla analizowanej nieruchomości powodów związanych z koniecznością adaptacji zlokalizowanej na niej budynku z uwagi na ustanowienie dla lotniska P. – Ł. i jego zlokalizowanie w strefie wewnętrznej, które zgodnie z przedstawionymi przez niego wyliczeniami powinny wynosić 11 817,01 zł. W opinii tej biegły opierał się na metodyce ochrony akustycznej oraz wentylacji mechanicznej opracowanej przez specjalistów mgr P. B. (akustyk) oraz mgr inż. J. S. (specjalista ds. wentylacji) Zagadnienia metodyczne oraz podstawy dla dokonanych przez biegłego obliczeń zostały szczegółowo opisane w uzasadnieniu tejże opinii.

Zarzuty do przedstawionej wyżej opinii wnieśli powodowie, przy czym strona powodowa po złożeniu przez biegłego opinii uzupełniającej z dnia 17 czerwca 2015 r. oświadczyła, że opinii nie kwestionuje. Pozwana, po wydaniu opinii i opinii uzupełniającej nie wniosła żadnych zarzutów w stosunku do opinii. Dopiero na rozprawie w dniu 18 czerwca 2015 r. pozwana podniosła, że biegły nie posiada kwalifikacji w dziedzinie akustyki i że opinię w tym przedmiocie powinien wykonać biegły z dziedziny akustyki.

Reasumując, w/w opinia okazała się przydatna w sprawie. Została ona opracowana przez osobę obcą do stron, niezainteresowaną rozstrzygnięciem sporu na korzyść którejkolwiek ze stron. Opinia ta posiada także wymagane przez przepis art. 285 § 1 k.p.c. uzasadnienie. Sąd nie znalazł żadnych innych podstaw, aby odrzucić tę opinię z urzędu.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał opinię w zakresie określenia wysokości nakładów na nieruchomość powodów, sporządzoną przez biegłego, który wbrew stanowisku strony pozwanej, dysponował odpowiednimi kompetencjami do jej sporządzenia, za przydatną do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Opinia ta została bowiem sporządzona przez biegłego dysponującego wiedzą i doświadczeniem w sporządzaniu opinii w analogicznym sprawach związanych z wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania i są zgodne z zasadami logiki.

Oceniając stan budynków powodów biegły uznał, że w dniu wprowadzenia w życie rozporządzenia, przegrody domów zapewniały właściwą ochronę pomieszczeń dla dopuszczalnych norm hałasu w środowisku określonych przepisami prawa – ale w odniesieniu do dopuszczalnych przez prawo naruszeń. Nie miały znaczenia dla sprawy argumenty pozwanego, że badać należy poziom hałasu występujący wcześniej. Jeśli bowiem uprzednio pozwany także przekraczał dopuszczalne normy, ale nie miał do tego legitymacji prawnej – to jego działania traktować należy jako naruszające dobra powódki i niedozwolone immisje, co omówiono niżej. W takiej sytuacji punktem odniesienia musiały być normy obowiązujące uprzednio, nie zaś rzeczywiście występujący uprzednio hałas. Kolejno, na podstawie wartości tych samych przegród budynku, w odniesieniu do wielkości hałasu wynikającego z rozporządzenia wojewody, biegły dokonał wyliczenia, z którego wynika, że obecnie przegrody te nie zapewniają właściwej ochrony pomieszczeń dla dopuszczalnych norm hałasu. Następnie wnioski te odniesiono do szczegółowych wyliczeń nakładów koniecznych w budynku powódki celem zapewnienia prawidłowych parametrów akustycznych i wentylacyjnych. Na podstawie przedmiaru robót budowlanych i kosztorysu, biegły precyzyjnie wymienił potrzebne działania i wyliczył ich wartość. Wnioski płynące z opinii należy przyjąć za prawidłowe, szczególnie że biegły w sposób wyczerpujący wyjaśnił sposób pracy podczas składania zeznań na rozprawie, należycie broniąc przyjętej metodyki pracy.

Sąd uznał, że załączane przez strony opinie, operaty oraz referaty składane przez strony w toku sprawy nie dawały dostatecznych podstaw do podważenia wniosków płynących z opinii biegłego. W szczególności miały one jedynie charakter dokumentu prywatnego, a nadto w części pozostającej z opiniami w sprzeczności nie dyskredytowały zarówno profesjonalizmu jak i efektów pracy biegłego, reprezentowały jedynie odmienne zapatrywanie na konieczność rewitalizacji akustycznych budynku.

Nie były zasadne także zarzuty dotyczące braku konieczności prowadzenia rewitalizacji akustycznej. Biegły wnikliwie opisał podstawy prawne izolacyjności akustycznej, z których wynika prawidłowy oraz dopuszczalny poziom hałasu w budynkach mieszkalnych. Uwzględniono przy tym, że zachowanie odpowiedniej izolacyjności akustycznej budynku w trakcie operacji lotniczych powoduje utrudnienie wymiany powietrza w pomieszczeniach ze względu na brak możliwości rozszczelnienia okien.

Sąd oddalił wnioski stron o przeprowadzenie dowodów z opinii biegłego akustyka, uznając że dotychczas wydane opinie oraz ich późniejsze uzupełnienie wraz z zeznaniami biegłego w sposób dostateczny rozstrzygają istotne dla sprawy kwestie (art. 217 § 3 kpc). Zauważyć należy, że potrzeba powołania nowego biegłego na tożsamą okoliczność, powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii lub z konieczności dodatkowego asekurowania swoich postulatów. Stąd też o dopuszczeniu dowodu z opinii innego biegłego na tożsame okoliczności nie może decydować wyłącznie wniosek strony, lecz zawarte w tym wniosku konkretne uwagi i argumenty podważające miarodajność dotychczasowej opinii lub co najmniej miarodajność tę poddające w wątpliwość. W przeciwnym wypadku wniosek taki musi być uznany za zmierzający wyłącznie do nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu, co powinno skutkować jego pominięciem w świetle art. 217 § 3 kpc (por. wyr. SN z 4.8.1999 r., I PKN 20/99, OSNP 2000, Nr 22, poz. 807 oraz zob. wyr. SA w Katowicach z 5.6.2002 r., III AUA 811/02, OSA 2003, Nr 9, poz. 35).

Sąd oddalił również wniosek o ponownej przesłuchanie biegłego J. W., bowiem biegły na rozprawie w dniu 18 czerwca 2015 r. wyjaśnił przyczyny wydania opinii uzupełniającej w zakresie nakładów na nieruchomości powodów. Pozwana nie zgłosiła żadnych zastrzeżeń do opinii w zakreślonym terminie zatem Sąd uznał, iż wniosek ten

Okoliczność niezadowolenia z opinii biegłego sądowego, jako niekorzystnej interesom procesowym strony pozwanej nie może być wyłączną przesłanką do jej zdyskwalifikowania tym bardziej, że lektura tejże opinii pozwala na postawienie jednoznacznego wniosku o jej logiczności, konsekwentności i dostarczeniu Sądowi tzw. wiadomości specjalnych. Istotą dowodu z opinii biegłego jest potrzeba zasięgnięcia przez Sąd wiadomości specjalnych, niezbędnych do rozstrzygnięcia sprawy, a których to informacji Sąd nie ma obowiązku posiadać.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art.136 par. 3 upros - „w razie określenia na obszarze ograniczonego użytkowania wymagań technicznych dotyczących budynków **szkodą**, o której mowa w art.129 par.2 upoś (czyli szkodą będącą w związku z ograniczeniami sposobu korzystania z nieruchomości związanymi z wprowadzeniem strefy ograniczonego użytkowania) ,są także koszty poniesione w celu wypełnienia tych wymagań przez istniejące budynki, **nawet w przypadku braku obowiązku podjęcia działań w tym zakresie, - żądanie odszkodowawcze było w pełni uzasadnione.**

Jest oczywistym, że budynek użytkowany na potrzeby mieszkaniowe wymaga ochrony akustycznej, podlega zatem **ochronie przed hałasem** na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 12.04.2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie późniejszymi zmianami (Dz. U. 2002/75/690 ze zmianami).

Zgodnie z par. 11 ust.2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki mieszkalne,- jedną z uciążliwości, przed którą należy chronić budynki przeznaczone na pobyt ludzi (ust.1) jest hałas.

Na podstawie par.323 ust.2 pkt 1 rozporządzenia budynki mieszkalne należy chronić przed hałasem zewnętrznym przenikającym do pomieszczenia spoza budynku.

Zgodnie z par.325 ust.1 budynki mieszkalne (...) **należy sytuować w miejscach najmniej narażonych na występowanie hałasu i drgań, a jeżeli one występują i poziomy ich przekraczają wartości dopuszczalne, określone w przepisach o ochronie przed hałasem i drganiami, należy stosować skuteczne zabezpieczenia. Poziom hałasu reguluje Polska Norma (par.326 ust1), a przegrody zewnętrzne i wewnętrzne oraz elementy budowlane powinny mieć określoną w Polskiej Normie izolacyjność akustyczną (par.326 ust.2).**

W uchwale Sejmiku Województwa (...) z dnia 30 stycznia 2012 r. nr XVIII/302/12 w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P. - Ł. w P., **wprowadzono wymagania techniczne dotyczące budynków położonych w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania w postaci: obowiązku zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w budynkach z pomieszczeniami wymagającymi ochrony akustycznej poprzez stosowanie przegród budowlanych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej.**

W przedmiotowej uchwale wskazano, że przez odpowiednią izolacyjność akustyczną przegród budowlanych należy rozumieć izolacyjność akustyczną określoną zgodnie z Polskimi Normami w dziedzinie akustyki budowlanej z uwzględnieniem poziomu hałasu powodowanego przez starty, lądowania, przeloty statków powietrznych, operacje naziemne i inne źródła hałasu związane z funkcjonowaniem lotniska, przy zapewnieniu wymaganej wymiany powietrza w pomieszczeniu, a także wymaganej izolacyjności cieplnej. Wskazano również, że przez właściwy klimat akustyczny w budynkach rozumie się poziom dźwięku zgodny z obowiązującymi Polskimi Normami w dziedzinie akustyki budowlanej.

W świetle powyższego należało wskazać, że bezpośrednim uszczerbkiem powodów związanym z ustanowieniem strefy ograniczonego użytkowania są również koszty związane z zapewnieniem w ich budynkach mieszkalnych właściwego klimatu akustycznego, zgodnie bowiem z dyspozycją art. 136 ust. 3 poś - w razie określenia na obszarze ograniczonego użytkowania wymagań technicznych dotyczących budynków szkodą, o której mowa w art. 129 ust. 2, są także koszty poniesione w celu wypełnienia tych wymagań przez istniejące budynki, nawet w przypadku braku obowiązku podjęcia działań w tym zakresie.

W ocenie Sądu, nie stoi na przeszkodzie zasądzenie na rzecz powodów kosztów rewitalizacji akustycznej budynków pomimo faktu, że powodowie takich kosztów jeszcze nie ponieśli.

Wskazać należy, że sama wykładnia językowa art. 136 ust. 3 poś nie prowadzi do wniosku, że tylko w przypadku poniesienia przedmiotowych nakładów można żądać ich zwrotu.

Ustawodawca użył określenia „także koszty poniesione”, co mogłoby wskazywać na koszty już wydatkowane w celu wypełnienia wymagań technicznych. Jednak odwołanie do art. 129 ust. 2 oraz słowo „także” wskazują, że jest to tylko jedna ze szkód, które podlegają naprawieniu na podstawie art. 129 ust. 2.

Przy dokonaniu wykładni wskazanego przepisu należy zwrócić uwagę, że celem uregulowań art. 129 i 136 poś jest ułatwienie osobom poszkodowanym w wyniku wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania dochodzenia roszczeń odszkodowawczych. (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 2001 r., III CZP 68/01, OSNC 2002/6/74). Stanowisko to znalazło odzwierciedlenie w orzecznictwie sądów powszechnych, w tym także Sądu Apelacyjnego w Poznaniu (tak trafnie Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 4 marca 2013 r., I Aca 490/12, Lex nr 1292730, wyroku z dnia 7 lutego 2013 r., I Aca 1156/12, Lex nr 1293686, czy wyroku z dnia 17 lipca 2013, I Aca 388/13, Lex nr 1356638).

Należy zatem przyjąć, że wskazanie na koszty poniesione w celu spełnienia wymagań technicznych przez istniejące budynki miało wyeliminować spory co do objęcia tych kosztów obowiązkiem naprawienia szkody. Jako element szkody uznano „także szkody poniesione”, a nie „wyłącznie koszty już poniesione” – stąd też przepisu art. 136 ust. 3 poś nie można traktować jako zawężającego zakres odszkodowania wskazanego w art. 129 ust. 2 tejże ustawy. Wysokość szkody powodów – nakładów koniecznych na zapewnienie właściwego klimatu akustycznego w pomieszczeniach budynków – została wykazana poprzez opinie biegłego sądowego J. W..

Z wyliczeń biegłego wynika, że koszty adaptacji, aby spełnić wymagania dźwiękoszczelności przewidziane dla strefy wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania nieruchomości powodów położonej w P. przy ul. (...) należy ponieść koszty adaptacyjne w kwocie 11 817,01 zł.

Wbrew twierdzeniom strony pozwanej uregulowania zawarte w ustawie p.o.ś. nie dają podstaw do twierdzenia aby roszczenie o zwrot kosztów rewitalizacji budynku i roszczenie o odszkodowanie za utratę wartości nieruchomości nie mogły być dochodzone jednocześnie (stanowisko takie zostało również wyrażone w judykaturze sądów powszechnych, por. m.in. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 5 czerwca 2013 r., sygn I Aca 391/13, Lex nr 1363334). Są to bowiem innego rodzaju szkody w majątku poszkodowanych.

W opinii z dnia 16 października 2014 r. i opinii uzupełniającej z dnia 17 czerwca 2015r. biegły dokonał określenia wartości nakładów dla analizowanej nieruchomości powodów związanych z koniecznością adaptacji zlokalizowanej na niej budynku z uwagi na ustanowienie (...) dla lotniska P. – Ł. i jego zlokalizowanie w strefie wewnętrznej, które zgodnie z przedstawionymi przez niego wyliczeniami powinny wynosić 11 817,01 zł. Zagadnienia metodyczne oraz podstawy dla dokonanych przez biegłego obliczeń zostały szczegółowo opisane w uzasadnieniu tejże opinii. W wydanej opinii uzupełniającej biegły w sposób profesjonalny i wyczerpujący odniósł się do wniesionych przez obie strony niniejszego postępowania uwag i zastrzeżeń w tym zakresie. Mając na uwadze treść opinii uzupełniającej strona powodowa oświadczyła, że akceptuje przedstawione przez niego wyliczenia i nie wnosi w tym miejscu jakichkolwiek dalszych uwag, ani też nie złożyła wniosku o wykonanie opinii na tę samą okoliczność przez innego biegłego tej samej lub innej specjalności. Strona pozwana nie zgłosiła żadnych zarzutów do opinii głównej, ani opinii uzupełniającej, koncentrując się na kwestionowaniu opinii odnośnie wyceny nieruchomości oraz ubytku wartości nieruchomości, a także uprawnień biegłego do wydania opinii w przedmiocie nakładów, przy czym zarzut ten został zgłoszony dopiero na rozprawie w dniu 23 lipca 2015 r. to jest z naruszeniem przepisu art. 207 § 6 kpc. W tym miejscu należało również zważyć, że biegły J. W. jest biegłym z dziedziny budownictwa o specjalności akustyka budowlana, wpisanym na listę Prezesa SO w Poznaniu. Jak zostało to już wskazane wcześniej strona pozwana nie wykazała również skutecznie wystąpienia jakichkolwiek istotnych nieprawidłowości w wykonanej przez biegłego opinii, a więc złożony przez nią wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego akustyka na wskazane okoliczności, należało uznać za zbędny i zmierzający wyłącznie do przedłużenia niniejszego postępowania.

O odsetkach ustawowych od zasądzonej należności głównej sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c., zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Roszczenie o odszkodowanie jest roszczeniem bezterminowym, a zatem staje się ono wymagalne, z uwagi na brzmienie przepisu art. 455 k.c., po wezwaniu dłużnika do zapłaty.

Z załączonych do pozwu dokumentów wynika, że powodowie wezwali pozwanego do zapłaty odszkodowania w piśmie z dnia 24 lutego 2014 r. zakreślając w nim termin na spełnienie świadczenia do dnia 27 lutego 2014 r. Z akt sprawy wynika, że pismo zostało nadane w dniu 26 lutego 2014 r., pozwana nie kwestionowała faktu otrzymania pisma. W konsekwencji sąd uznał, że odsetki ustawowe od zasądzonego na rzecz powoda odszkodowania przysługują mu od dnia wniesienia pozwu, to jest od dnia 28 lutego 2014 r. do dnia zapłaty.

Wskazać w tym miejscu należy, że zgodnie z art. 363 § 2 k.c., jeżeli naprawienie szkody ma nastąpić w pieniądzu, wysokość odszkodowania powinna być ustalona według cen z daty ustalenia odszkodowania, chyba że szczególne okoliczności wymagają przyjęcia za podstawę cen istniejących w innej chwili. Odsetki ustawowe gwarantują wierzycielowi waloryzację spadku siły nabywczej pieniądza, a na wysokość ustalanych odsetek ustawowych ma przede wszystkim wpływ to, że mają one pełnić także funkcję stymulującą dłużnika do spełnienia świadczenia pieniężnego. W ocenie sądu, zasądzenie odsetek od dnia wyrokowania mogłoby mieć swoje uzasadnienie wówczas, gdyby między datą wymagalności świadczenia a datą wyrokowania wystąpiła znaczna zmiana wartości spadku (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 28 listopada 2012 r., I ACa 932/12, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 28 maja 2013 r., I ACa 412/13). Tego rodzaju uwarunkowania ekonomiczne nie występują jednak w realiach rozpoznawanej sprawy. Nie ma podstaw do przyjęcia, aby poziom cen nieruchomości wzrósł między lutym 2014 r. a dniem wyrokowania. W tej sytuacji zasądzenie odsetek ustawowych od należności głównej od wezwania do zapłaty nie spowoduje zatracenia funkcji tychże odsetek, które mają charakter również odszkodowawczy. Stwierdzić bowiem należy, że gdyby wartość nieruchomości oszacowana została na dzień wezwania pozwanej do zapłaty (a więc na datę kiedy roszczenie stało się już wymagalne), ubytek wartości nieruchomości w związku z objęciem jej obszarem ograniczonego użytkowania byłby wyższy, a tym samym wyższe byłoby odszkodowanie należne powodom. Sąd wziął pod uwagę, że między datą wezwania pozwanej do zapłaty a dniem oszacowania przez biegłego ubytku wartości nieruchomości upłynął niedługi okres czasu, zaś w dacie wezwania wartość szkody była wyższa niż na dzień orzekania. To zaś w pełni uzasadniało zasądzenie odsetek ustawowych zgodnie z żądaniem pozwu. Podkreślić jednocześnie należy, że pozwana, jako profesjonalista, musiała mieć świadomość roszczeń, które mogą być zgłoszone w związku z utworzeniem strefy ograniczonego użytkowania i w związku z tym winna odpowiednio wcześniej przygotować się do realizacji słusznych roszczeń właścicieli nieruchomości z tym związanych. Zwłaszcza, biorąc pod uwagę doświadczenia z wypłatą odszkodowań w związku z roszczeniami mieszkańców strefy wokół lotniska wojskowego P. - K.. Podkreślić również należy, że daty wymagalności roszczenia nie należy utożsamiać z datą, na jaką określane jest odszkodowanie. Pojęcia te nie są równoważne.

W ocenie Sądu Okręgowego roszczenie powodów w tym zakresie zostało w sposób należyty wykazane i udowodnione, a tym samym podlegało zasądzeniu niemal w całości, tj. w odniesieniu do kwoty 11 817,01 zł. Ponieważ żądanie opiewało na kwotę 12 000 zł Sąd oddalił powództwo ponad zasądzoną kwotę.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 100 kpc w zw. z art. 108 kpc, mając na uwadze wynik sprawy.

Powodowie wnosili o zasądzenie kwoty 80 000 zł, Sąd uwzględnił zaś powództwo do kwoty 52 295,01 zł, tak więc powodowie wygrali proces w 65 %. Sąd pozostawił szczegółowe rozstrzygnięcie o kosztach sądowych referendarzowi sądowemu.

/-/ SSO Maria Prusinowska